

Att vara handledare

Som handledare har du ansvar för att eleven får en bra praktiktid och meningsfulla arbetsuppgifter. I gengäld får du tillfälle att börja lära upp en blivande kollega och påverka hur eleven uppfattar sitt kommande yrke och förväntningarna på arbetslivet. Dessutom får du möjlighet att få lära känna en ny människa och ta del av vad eleven lärt sig i skolan och bli inspirerad, inte illa va?

Innan praktiken

Eleven måste få veta när praktiken börjar, var hon eller han ska vara och vilka arbetstider som gäller. Om eleven ska ha med sig egna skyddskläder och var man kan äta lunch är andra viktiga saker som eleven måste veta innan praktiken börjar. Informationen kan ske vid personligt möte, att du ringer eleven eller via skolan.

Berätta för dina kollegor om att det kommer en elev på praktik och berätta för dem vad eleven ska få göra under praktiktiden.

Under praktiken

Introducera

Det är inte lätt att som elev komma till en ny arbetsplats och inte känna någon och för många elever är praktiken den första kontakten med arbetslivet. Bemöt eleven så som du skulle vilja bli bemött och behandla eleven som en blivande kollega. Presentera dig, kollegor och företaget. Informera om praktiska saker som arbetstider och hur det funkar på företaget med omklädningsrum och raster. Berätta vad som ska hända under praktiktiden och vilka förväntningar du som handledare och företaget har på eleven. Och fråga vilka förväntningar eleven har på dig och praktiken.

Ge gärna eleven praktisk information nedskrivnen, t.ex. om arbetstider, telefonnummer och vem de ska kontakta om du inte är där en dag. Vid sjukdom ska eleven kontakta både skolan och företaget så alla vet om att eleven är frånvarande den dagen.

För att utvecklas och lära sig behövs återkoppling på både det man gör bra och det man måste träna lite mer på. Positiva ord är bättre än negativa, ge beröm!

Att som elev får höra att man löst en uppgift på ett bra sätt stimulerar viljan och förmågan att fortsätta att utvecklas.

Visa arbetsuppgiften

Det finns inte ett sätt att lära ut eller ta till sig kunskap. Prova olika metoder för att se vad som passar eleven och dig bäst. Kolla att eleven förstått det du sagt, ställ frågor till eleven och uppmuntra honom eller henne att våga fråga själv.

Låt eleven testa

Ge eleven möjlighet att prova på och träna på arbetsuppgiften. Praktik sker under flera tillfällen under skolutbildningen och en elev som går första året har inte den kunskap som en tredjeårselev har. Att göra fel är en del av inlärningsprocessen, det viktiga är att förstå varför det blev fel och hur man ska göra istället.

Ris och ros

Bästa sättet att få en positiv förändring är att berömma det som är bra. Initiativförmåga, uppmärksamhet och vilja att lära är bra att berömma tillsammans med väl utförda arbetsuppgifter. När något kan förbättras så ge konstruktiv kritik, kom med förslag på hur eller vad eleven kan göra istället.

Socialt

En viktig del av praktiken är den sociala biten. Få eleven känna sig som en del av arbetslaget och företaget, det tjänar både du och eleven på. Dagarna blir roligare och arbetsuppgifterna lättare om man trivs ihop som kollegor.

Att vara handledare

Efter praktiken

När praktiken är slut ska du som handledare sammanfatta praktiktiden för både eleven och skolan. Vad har eleven fått göra? Vad har varit bra, vad kan förbättras? Vad har eleven lärt sig och hur ser hon eller han på praktiktiden? För att underlätta det här steget är det bra om du antecknar under praktiken vad eleven fått göra och hur det har gått. Eleven kommer att få betyg för en del av det som gjorts under praktiktiden och det betyget ska sättas av skolan i samråd med dig.

Prata även med eleven om hur han eller hon uppfattat praktiktiden och ta med de synpunkterna för att vidareutveckla och förbättra kommande praktikperioder. Ge även eleven ett intyg om praktikperioden, det intyget kan eleven använda sig av i sin meritförteckning.

Ansvar, arbetsmiljö och försäkring

När eleven är på praktik på en arbetsplats utanför skolan har både skolan och arbetsgivaren ansvar för elevernas arbetsmiljö. Arbetsmiljön vid APL regleras av arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöverkets föreskrift om minderåriga i arbetslivet. På Arbetsmiljöverkets hemsida www.av.se finns alla regler som gäller.

Det är viktigt att eleven får bra kunskaper i arbetsmiljö under sin praktik, det är här grunden för arbetsmiljöfrågor läggs och det kan påverka eleven under sin kommande arbetsbana.

Skolans ansvar

- välja praktikmiljöer där eleverna inte utsätts för risker i sin arbetsmiljö
- informera företaget om elevens kunskaper, färdigheter och mognad
- rapportera eventuella allvarlig skador eller tillbud till Arbetsmiljöverket

Företagets ansvar

- se till att arbetet blir säkert för eleven
- arbetsgivaren ska göra en skriftlig riskbedömning
- ge eleven tillräcklig introduktion och handledning
- se till att eleven arbetar under ledning och tillsyn av lämplig person

- rapportera eventuella tillbud eller olyckor som berör eleven till skolan
- se till att handledaren har tillräckliga kunskaper för sitt uppdrag

Skolans och företagets gemensamma ansvar

- bestämma elevernas arbetstider
- bestämma arbetsuppgifter utifrån elevens förutsättningar
- bestämma handledningens art och omfattning
- bestämma vem som ska förse eleven med personlig skyddsutrustning
- underrätta skyddsombudet om elevens arbetsuppgifter och kunskapsnivå

Försäkring

Skolan har försäkring för eleverna. Denna försäkring motsvarar arbetsskadeförsäkringens olycksfallsskydd. Den gäller i Sverige och omfattar olycksfall under skoltid och under färd mellan bostaden och den plats där skoltiden regleras. Det är viktigt att avtal om APL tecknas mellan skolan och företaget. Kontakta den aktuella skolan för att få information om deras försäkringar och vad som gäller för dem och deras elever vid APL.

Så blir praktiktiden bra

För att eleven ska få en bra praktiktid och du som handledare kunna göra ett bra jobb finns det några förutsättningar som måste uppfyllas:

- Arbetsplatsen måste ha tid att ta emot en elev
- Det måste finnas lämpliga arbetsuppgifter för eleven
- Praktiken ska vara planerad.

Handledaren har en mycket viktig roll under praktiken och en bra handledare ska:

- vara intresserad av handledaruppdraget
- ha goda yrkeskunskaper och vara villig att lära ut dem
- tycka det är kul att jobba med ungdomar
- måste få tid för planering och utbildning som handledare
- få stöd och information från skolan och yrkesläraren om vad eleven ska få lära sig och vilka förväntningar de har på dig och företaget